

Рабочая программа составлена на основании образовательной программы

ДНИИП им.А.А.Тахо-Годи

«Рассмотрено»

«Согласовано»

«Утверждено»

На заседании МО

Зам.директора по УВР

Директор МБОУ

Магомеднабиева П.М.

Бахмудова С.А.

«Гимназия №17»

«__» _____ 2023г.

«__» _____ 2023г.

Бабатова А.Н.

«__» _____ 2023г.

Рабочая программа по кумыкскому языку

(ФГОС 3-го поколения)

34ч.

9 класс

МБОУ «Гимназия №17»

Учитель : Муталимова М.Б

Махачкала 2023.

9 клас (34 сагыт, жумада 1 сагыт)

№	Тема	Теманы ичделиги, тил обсдюрюв ва тергев ишлер	саг ья тл ар	Обтгерилме герек ишлени аянлаву
1	5-8-нчи класда гечилген материалны такрарлав	Синтаксис ва морфология. Синтаксис и пунктуация. Синтаксис ва тил культурасы. Синтаксис ва орфография	3	Тилни бёлюклерин ва шо бёлюклерде кьолланагъан тил оьлчевлени биле. Тилде кьолланагъан морфемаланы, сёз этив ва орфография кьадаларын биле. Тил культурасы булан байлавлу маъмуматланы англай.
2	Кьошма жумлалар.	Байлавучлу ва байлавучсуз кьошма жумлалар. <i>Сочинение: «Мен школаны битгенде»</i> <i>Англатьв диктант.</i>	3	Кьошма жумлаланы тюрлюлерин (тизилген, иерченли, байлавучсуз) бирбири булан тенгleshдирип, оланы гесеклери бир-бирине не йимик алатланы кёмеклиги булан байлангъанны токъташдыра. Тюрлю-тюрлю байлавучланы кёмеклиги булан этилген кьошма жумлаланы (байлавучлу — тизилген ва иерченли кьошма жумлалар; байлавучлу — байлавучсуз кьошма жумлаланы) танып, токъташдырма уьйренмек. Тюрлю тайпа кьошма жумлалар тизип, синтаксис маънадашлардан пайдаланып билмек.
3	Тизилген кьошма жумлалар.	Кьошагъан, айырагъан ва кьаршылыклы байлавучлары булангъы тизилген кьошма жумлалар. Тизилген кьошма жумлаларда токътав белгилер. <i>Грамматика тапшуруву ду-</i> <i>лангъы тергев диктант</i> <i>Суратгъа гёре сочинение.</i> <i>Проект: «Къумукъ тилде</i> <i>тухум сёзлер».</i>	4	Тизилген кьошма жумла тюз тизилгенми яда тюз тизилмегенми, токъташдыра, неге тюз тизилмегенни аян эте. Тизилген кьошма жумланы тизимин, ону маънасын, гесеклени интонация бирлигин англатьп билмек.
				Авуз тилде тизилген кьошма жумланы кьоллайгъан кьайдаларын билмек. Тизилген кьошма жумлаланы синтаксис якъдан ва токътав белгилерине анализ этмек. Тизилген кьошма жумлаларда токътав белгилени кьоллап билмек.

4	<p>Иерченли кьошма жумлалар.</p>	<p>Баш ва иерчен жумлалар. Иерчен жумлаланы журалары. Иерчен иеси бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен хабарлыкь бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен толумлукь бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен белгилевюч бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен гьал бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен кной бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен вакьти бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен ер бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен себеп бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен мурат бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен тенгleshдирив бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен кьаршылыкьлы бѣлюгю булангы кьошма жумла. Иерчен натижа бѣлюгю ва иерчен кьошумлукь бѣлюгю булангы кьошма жумлалар. Бир нече иерчен бѣлюгю булангы кьошма жумлалар. <i>Айырыв диктант.</i> <i>Яшавда гѣрген затларына байлавлу сочинение Тергев диктант.</i></p>	8	<p>Иерчен кьошма жумлаланы баш ва иерчен гесеклерин айырып, олар бирбирине нечик байлангьанны анлатып билмек.</p> <p>Иерчен кьошма жумлаланы порлюлерин (иерчен иеси, хабарлыкь, белгилевюч, гьал жумлалар) бир-биринден айырып бажармакь.</p> <p>Бир нече иерчен гесеги булангы иерченли кьошма жумлаланы оланы белгилерине гѣре айырып билмек, иерчен гесеклени баш гесек булангьа байлавлугьун токъташдырмакь.</p> <p>Простой ва кьошма жумлаланы маънадаш гьисапда кьолланагьан тезиклерин токъташдырмакь.</p> <p>Иерченли кьошма жумлаланы тизилеген ва кьолланагьан кьайдаларын билмек.</p> <p>Иерченли кьошма жумлаланы синтаксис якьдан ва токътав белгилерине гѣре чечмек.</p> <p>Тюрлю тайпа кьошма жумлалар тизип, синтаксис маънадашлардан пайдаланып билмек.</p>
5	<p>Байлавучсуз кьошма жумлалар.</p>	<p>Байлавучсуз кьошма жумлаланы гьакьында англав. Байлавучсуз кьошма жумлаланы гесеклерини маъна аралыкьлары. Байлавучсуз кьошма жумлаларда айырымны ва айырым бюрлюкню</p>	5	<p>Байлавучсуз кьошма жумлаланы маъна якьдан тюрлю-тюрлюлерин тизме ва оланы авуз тилде кьоллама уйьрене, шо жумлаланы арасында синтаксис якьдан маънадашларын гѣрсетип бола. Байлавучсуз кьошма жумлаланы тизилеген грамматика кьайдаларын, оланы</p>

		<p>кьолланышы. Байлавучсуз кьошма жумлаларда эки бюртюкню кьолланышы. Байлавучсуз кьошма жумлаларда тирени кьолланышы.</p> <p><i>Эркин темагъа сочинение.</i></p> <p><i>Грамматика татнурузу булангъы тергев диктант</i></p>	<p>авуз тилде кьолланышын билмек, оланы синтаксис якьдан ва токътав белгилерине гёре чечмек.</p> <p>Байлавучду ва байлавучсуз кьошма жумлаланы грамматика маънадашлар болуп кьолланагъан гезиклерин гёрсетмек.</p> <p>Байлавучсуз кьошма жумлаланы гесеклерини маъна аралыкъларын билмек; Байлавучсуз кьошма жумлаларда токътав белгилени (айырымны, тирени, эки бюртюкню ва айырым бюртюкню) кьолланышын билмек;</p> <p>Сейлевде байлавучду ва байлавучсуз кьошма жумлаланы кьоллап билмек. Байлавучсуз кьошма жумлаланы синтаксис якьдан ва токътав белгилерине гёре чечмек.</p>
6	<p>Тувра ва кьяя сёзлер.</p>	<p>Тувра сёз. Тувра сёзню ичинде авторну сёзлери. Тувра сёзю булангъы жумлаларда токътав белгилер. Кьяя сёз. Тувра сёзню кьяя сёзге, кьяя сёзню тувра сёзге айландырыв. Цитаталар ва оланы ягъында токътав белгилер.</p> <p><i>Изложение.</i></p> <p><i>Тергев диктант.</i></p>	4 <p>Тувра ва кьяя сёзлени текстден табып, оланы кьурулушун, этилеген кююн билмек.</p> <p>Тувра ва кьяя сёзлери булангъы жумлаланы маънадаш гьисапда кьолланывун билмек.</p> <p>Бирев айтагъан затны башгъа биревге не ёлларда билдирмеге болагъанны биле (тувра сёз ва кьяя сёз; тувра сёзню кьяя сёзге, кьяя сёзню тувра сёзге айландырыв).</p> <p>Тувра сёзю булангъы жумлаларда токътав белгилени салып бажармакъ. Тувра сёзню кьяя сёзге, кьяя сёзню тувра сёзге айландырып бажармакъ. Сейлейгенде авторну сёзлерин айырып билмек. Тувра сёзню кьяя сёзге айландырып бажармакъ.</p>

7	Тилни гъакъында умуми маълуматлар	Жамиятны яшавунда тилни агъамияты. Тилни обсьовю. Къумукъ тилни обсьовю. Къумукъ адабият тил ва къумукъ тилни диалектлери. Къумукъ тилни тюрк тиллени арасындагъы ери; Къумукъ тилни рус ва дагъыстан тиллер булангъы аралыгъы. Адабият тил ва стилистика. Стилистика ва тил культурасы.	4	Къумукъ тилни халкъара яшавунда къотеген къуллугъун, къумукъ халкъ учун тилни агъамиятын, ону гёзеллигин, байлыгъын ва чеберлигин англай. Къумукъ тилни гъакъында умуми маълуматлар гелтирип бажармакъ. Жамиятны яшавунда къумукъ тилни агъамиятын билмек. Къумукъ тилни обсьовю гъакъында маълуматлар гелтирип бажармакъ. Къумукъ адабият тил ва къумукъ тилни диалектлери. Къумукъ тилни тюрк тиллени ара-
		<i>Проект; «Къумукъ тилде оарман отланы атлары» Грамматика тастигурувуду дулангъы тергев диктант</i>		сындагъы ери; Къумукъ тилни рус ва дагъыстан тиллер булангъы аралыгъы. Адабият тил ва стилистика. Стилистика ва тил культурасы.
8	Гечилген материалны такрарлав.	Тизилген къошма жумлаланы тюрлюлери. Иерченли къошма жумлаланы тюрлюлери. Байлавучсуз къошма жумла. Гувра ва къыя сёз. <i>Англатьев диктант. Айырыв диктант.</i>	3	Тизилген къошма жумланы тизимин, ону маънасын, гесеклеринин интонация бирлигин англатьип бажармакъ. Иерченли къошма жумлаланы баш ва иерчен гесеклеринин байлавлугъун оланы маъна якъдан тюрлюлерин, иерчен гесеклени баш гесек булангъа байлавлугъун токъташдырып бажара. Байлавучсуз къошма жумлаланы тизилген къайдаларын, оланы авуз тилде къолланышын, токътав белгилерин англата. Гувра ва къыя сёзлени текстден табып, оланы къурулушун, этилеген къююн биле.